

Oerol

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 455.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 700.000

Over de instelling

Stichting Terschellings Oerol Festival, podiumkunsten, festivals,
Terschelling

Stichting Terschellings Oerol Festival (hierna: Oerol) is een interdisciplinair locatietheaterfestival dat jaarlijks gedurende tien dagen in juni plaatsvindt op Terschelling. Het festival heeft als pijlers publiek, natuur, kunst en wetenschap en biedt de ruimte aan kunstenaars om werk te ontwikkelen en te presenteren. Naast grote locatievoorstellingen van gevestigde gezelschappen en nieuw talent toont het festival een aanbod van interdisciplinaire kunstwerken. Oerol profileert zich als internationale voortrekker op het gebied van landschapstheater, waarbij het festival nadrukkelijk werkt vanuit de specifieke publieke ruimte van het eiland. Oerol heeft naar eigen zeggen een groot publiek, dat bereid is om op een open manier het landschap in te stappen en het aanbod te beleven.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.22 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Terschellings Oerol Festival een subsidiebedrag toe te kennen van € 455.000, mits zij voldoet aan de volgende voorwaarde:

- De instelling dient een nadere reflectie in op haar artistieke positionering binnen het Nederlandse podiumkunstenveld, waarbij ze tevens een concrete artistieke vertaling van in de aanvraag gepresenteerde ideeën geeft.

Oerol heeft in de periode 2017 – 2020 een aantal veelzijdige en aansprekende festivaledities gerealiseerd. In haar plan voor 2021 – 2024 benadrukt Oerol de vooraanstaande rol die zij in Nederland inneemt op het gebied van locatie- en landschapskunst; de natuur staat daarin centraal. De aangekondigde, primair Nederlandse makers en gezelschappen zijn divers en interessant en de beperkte internationale programmering wordt uitgebreid. De raad oordeelt positief over Het Atelier als plek voor talentontwikkeling. Oerol is aantrekkelijk voor een zeer groot publiek. Het beleidsplan voor de komende periode stelt echter enigszins teleur. De

voornemens zijn weinig onderscheidend, en nauwelijks concreet onderbouwd.

Oerol is financieel gezond. Zij volgt de cao Toneel en Dans en is transparant over de verloning van zowel vaste medewerkers als zzp'ers. Het festival reflecteert duidelijk op de toepassing van de Fair Practice Code, maar de raad vindt dat de honorering van gezelschappen die op het festival spelen actiever verbetering behoeft.

De reflectie op de toepassing van de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie is voldoende.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Oerol heeft in de periode 2017 – 2020 een aantal veelzijdige en aansprekende festivaledities gerealiseerd. Het eiland Terschelling is een locatie waar makers en toeschouwers graag komen. Gezelschappen vinden het festival een goede speelplek: er is een dankbaar publiek en er kunnen in korte tijd een aantal speelbeurten gerealiseerd worden. Veel reguliere producties spelen ook, of eerst, op het eiland, waarbij de specifieke setting van het landschap vaak een bijzondere meerwaarde verleent.

Oerol heeft, naast haar voorstellingen op locatie, verschillende samenwerkingsverbanden ontwikkeld die tot een verdieping van het aanbod op het gebied van landschapskunst leiden. De raad constateert dat een deel van de plannen uit de vorige periode echter niet uitgevoerd lijken, zoals het aanstellen per editie van een gastcurator of het verstevigen van haar positie als ontmoetingsplaats voor (inter)nationale professionals. De raad mist hier reflectie op. De zorg die de raad in zijn vorige advies uitte over het wisselende niveau van de verschillende edities is ook in de periode 2017 – 2020 niet weggenomen.

Oerol presenteert in haar plan een heldere missie en besteedt uitgebreid aandacht aan haar doelstellingen voor de komende jaren. Zij beoogt een afspiegeling van de samenleving te zijn, waarbij zij nieuwe toekomstperspectieven wil bieden en aan een leefbare toekomst wil bouwen. Een urgent uitgangspunt, waarvan de raad graag had gelezen hoe de instelling daar een concrete artistieke vertaling aan wil geven, anders dan middels het presenteren van voorstellingen, zoals in de afgelopen jaren. Dit gebrek aan duiding en uitwerking van plannen komt op verschillende punten tot uiting. Zo is van sommige nieuwe elementen, zoals de pop-up-performance, onduidelijk waarin deze zich onderscheiden van de overige voorstellingen.

Ook wil Oerol de focus van het programma verleggen naar een meer interdisciplinaire benadering, waarbij andere programmalijnen even belangrijk zijn als de locatietheater- en muziekproducties. Bij dit zogenoemde nieuwe programmeren wordt het landschap het inhoudelijke vertrekpunt voor nieuwe kunst. Het is de raad echter onduidelijk hoe dit afwijkt van de bestaande praktijk met landschap en locatie als kenmerkende, sterke punten van het festival.

De komende jaren is een indrukwekkende en gevarieerde hoeveelheid kwalitatief sterke Nederlandse makers en gezelschappen op het eiland te gast. De raad is ervan overtuigd dat deze groepen een gevarieerd en gelaagd aanbod zullen bieden, maar had graag meer willen lezen over de motivatie van de keuzes. De programmering lijkt er vooral op gericht een breed scala aan interessante kunstenaars te faciliteren, waarbij het primaat van de artistieke visie meer bij de makers ligt dan bij het festival.

Het aandeel internationaal werk op het festival is tot nu toe beperkt tot 15 procent van het totale programma. Oerol wil dit in de periode 2021 – 2024 uitbreiden tot 30 procent, deels in de context van de door de Europese Unie ondersteunde projecten 'IN SITU' en 'LAND'. In de periode 2017 – 2021 wilde Oerol haar positie als ontmoetingsplaats voor internationale professionals verstevigen; in samenwerking met Dutch Performing Arts gaat ze de komende periode een internationaal bezoekersprogramma faciliteren. De raad moedigt deze versterking van het internationale profiel van het festival aan.

Vernieuwing

De raad oordeelt positief over Het Atelier, waarin Oerol nauw samenwerkt met het Over het IJ Festival. Het is een van de weinige plekken in Nederland waar nieuwe makers zich via een talentontwikkelingstraject kunnen bekwamen in het werken op locatie. Ook is Oerol de afgelopen jaren een sterke rol gaan spelen in de ontwikkeling van talenten uit de eigen stedelijke cultuurregio. Ze maakt deel uit van het noordelijke talentontwikkelingsprogramma Station Noord, dat de raad als een stevig en veelbelovend samenwerkingsverband ziet voor het ontwikkelen van makers die geworteld zijn in Noord-Nederland.

Beide trajecten worden in de periode 2021 – 2024 voortgezet. Bij de keuze van talenten werkt Oerol samen met productiehuizen en gezelschappen, zodat zij een passende bijdrage kan leveren aan de doorstroming van jonge makers. Oerol spant zich in om een bredere groep nieuwe makers duurzaam aan zich te binden. Dit vindt de raad een goede ontwikkeling, omdat zo ook de culturele diversiteit in het festival gestimuleerd kan worden. De bijdrage die het festival de komende jaren met wetenschappers en makers wil leveren

aan de transitie naar de verduurzaming van het Waddengebied is inspirerend.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Oerol volgt de cao Toneel en Dans. Ze is transparant over de verloning van zowel vaste medewerkers als zzp'ers. Voor de beeldend kunstenaars volgt ze de richtlijnen die door het Mondriaan Fonds zijn opgesteld. Oerol heeft afspraken gemaakt over de manier waarop (structureel) overwerk in de drukke festivalperiode wordt gecompenseerd en neemt verschillende maatregelen als tegenwicht tegen de hoge werkdruk. De raad juicht dat toe en merkt tevens op dat het festival terecht trots kan zijn op haar duizend vrijwilligers, die samen voor 46.440 uur werk verzetten. In de reflectie komt echter niet naar voren of er bewuste en transparante keuzes gemaakt worden over de inzet en verantwoordelijkheden van vrijwilligers in relatie tot die van betaalde medewerkers.

Oerol heeft een gezonde liquiditeit en solvabiliteit en een zeer goed percentage eigen inkomsten. Dit daalt de komende periode enigszins, omdat ze hogere subsidiebedragen bij provincie en rijk aanvraagt. De instelling geeft aan dat de huidige meerjarige subsidie niet afdoende is om de basisorganisatie te dekken. Lasten stijgen op verschillende posten, bijvoorbeeld door achterstallig onderhoud, nieuwe wet- en regelgeving met betrekking tot contracten en toenemende huisvestingskosten. Met name de materiële beheerslasten stijgen opvallend. Daarnaast nemen de personeelskosten toe door het betrekken van extra mensen, en is er een verhoging van het budget voor internationale programmering. Voor de eigen inkomsten begroot de instelling een daling.

Oerol ambieert de komende periode substantieel te groeien. Zij wil meer mensen naar het festival trekken en daarmee meer eigen inkomsten genereren. De begroting weerspiegelt deze ambitie niet, waar juist een afname van de eigen inkomsten te zien is. De raad vraagt zich daarbij af of een verdere groei de kwaliteit ten goede komt.

Educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

In de afgelopen jaren trok het festival jaarlijks een groot en trouw publiek van rond de vijftigduizend unieke bezoekers, en ondernam ze veel om de samenstelling daarvan evenwichtiger, jonger en diverser te maken. De raad waardeert deze inspanningen, maar zag hier de afgelopen edities nog weinig concrete resultaten van. De aanwas van zeventuizend nieuwe bezoekers per jaar is niet gespecificeerd, waardoor het niet duidelijk is of het daadwerkelijk om een jonger en diverser publiek gaat. Wel lijkt het programma op de festivallocatie de Betonning het meest succesvol in het trekken van een jonger publiek. De raad is benieuwd of dit publiek ook doorstroomt naar de andere voorstellingen op het eiland. Dat er, zoals Oerol

stelt, nu al sprake zou zijn van een breed, divers en veelkleurig publiek, strookt niet met de realiteit.

Overigens onderkent de raad de spagaat waarin het festival zich bevindt: het eiland zorgt voor een bijzondere festivalervaring voor een publiek dat gemiddeld drie dagen op het eiland verblijft en hier relatief veel geld aan uitgeeft. Voor een jonger publiek zijn de drempels hoog, zowel wat reis en verblijf in juni betreft, als wat betreft de aantrekkelijkheid van het programma en de noodzaak om hiervoor naar Terschelling te gaan. In de periode 2021 – 2024 zet Oerol in op een voor een jongere doelgroep aansprekende programmering, met makers die hun diverse achterban meenemen. In dat kader vindt de raad de creatieve partnerschappen veelbelovend, met onder anderen *spoken word*-artiest Babs Gons en Nineties Productions, die het perspectief van het festival moeten verbreden en daarmee een nieuw en jong publiek aanspreken. Speciale jongerenarrangementen moeten de hoge financiële drempel slechten. Oerol streeft ernaar dat in 2024 minimaal 30 procent van het publiek jonger dan 40 jaar is. Dit lijkt op basis van eerdere infographics uit het vorige beleidsplan een bescheiden en haalbaar streven.

De vijf basisscholen op het eiland krijgen jaarlijks van Oerol een inhoudelijk project aangeboden. Het festival werkt hiervoor samen met KEK, de organisatie op het gebied van cultuureducatie in Friesland. Ze verzorgt daarnaast voorstellingsbezoeken, ook voor scholen op het vasteland. Daarnaast zijn er plannen om in de komende periode cultureel diverse scholen uit steden in staat te stellen het festival, of alleen het eiland, te bezoeken. Meer praktijkgericht werkt het festival samen met het vmbo op het eiland en onderwijsinstellingen in Friesland. Het plan bevat een opsomming van educatieactiviteiten, maar de raad mist een toelichting op de inhoud van de activiteiten, en op de benaderingswijze van met name nieuwe scholen. De raad mist zo de urgentie van een nieuw aan te stellen educatief medewerker.

Geografische spreiding

Oerol is goed geworteld in de stedelijke cultuurregio We the North en ontvangt een structurele subsidie van de provincie Fryslân en de gemeente Terschelling. Oerol werkt intensief samen met noordelijke culturele instellingen en makers en is een van de kernpartners van Station Noord. In haar regioreflectie schrijft We the North dat Oerol een sterke schakel is in de keten van noordelijke talentontwikkeling. De instelling faciliteert één van de noordelijke ontmoetings- en inspiratieplekken voor jonge, gerenommeerde makers en talenten en levert volgens We the North zo een belangrijke bijdrage als platform voor noordelijke makers om (inter)nationale verbindingen te leggen en samenwerkingen aan te gaan.

Naast de partners in Station Noord werkt Oerol in de regio samen met collega-festivals, zoals Into the Great Wide Open en Welcome to the Village, met Schouwburg De Lawei in Drachten en organisaties als de Waddenacademie en Staatsbosbeheer. Het grootste deel van het Oerolpubliek komt niet uit de stedelijke regio We the North; in haar regioreflectie ziet We the North groeikansen voor het noordelijke publiek als Oerol de komende periode gaat inzetten op publiek dat voor het eerst op het festival komt.

Toepassing Fair Practice Code

Oerol reflecteert duidelijk op de Fair Practice Code en is transparant over de toepassing ervan. De instelling beschrijft een eigen beleid waarin beloning en vertrouwen de belangrijkste items zijn. Ze heeft de fair practice-quickscan gedaan en scoort daarop goed.

Wat betreft de honorering van de gezelschappen die op het festival spelen, is veel verbetering mogelijk. De raad waardeert de aandacht voor toepassing van de code die Oerol vraagt aan de vele partners met wie wordt samengewerkt, maar mist concrete evaluatie- en werkafspraken.

Toepassing Governance Code Cultuur

Oerol onderschrijft de Governance Code Cultuur en past deze naar eigen zeggen toe. De instelling werkt sinds 2018 volgens het raad-van-toezichtmodel. Sinds 2019 leidt Siart Smit als directeur-bestuurder de organisatie. De raad van toezicht werkt met een vastgestelde agenda voor het hele jaar, waarin alle cruciale beslistmomenten opgenomen zijn. De raad van toezicht is evenwichtig samengesteld. In het jaarverslag van 2018 legt Oerol uit dat de wijzigingen in de organisatie de reden zijn om de termijnen van twee toezichthouders na hun maximale zittingsduur te verlengen. Hier wordt in de aanvraag echter niet meer op gereflecteerd. Ook mits de raad een toelichting omtrent de opvolging van de voorzitter van de raad van toezicht, wiens termijn met ingang van 2020 verstreken is.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Oerol onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie en heeft hier een duidelijke visie op. De raad oordeelt positief over de voortrekkersrol die het festival in dat kader wil spelen, in een regio met een relatief homogene bevolkingsamenstelling. De eigen organisatie wordt langzaam maar zeker diverser en de creatieve partnerschappen weerspiegelen het belang dat de instelling hieraan hecht. Ook wat betreft programmering en partners neemt Oerol maatregelen om binnen haar mogelijkheden de huidige situatie te verbeteren.